

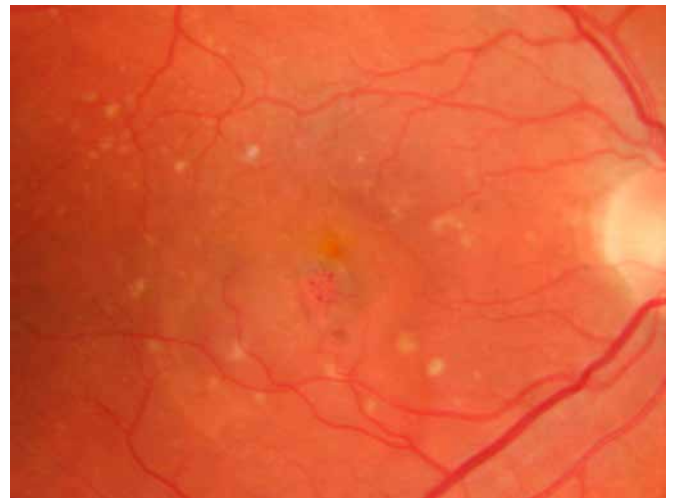
Ηλικιακή εκφύλιση της ωχράς κηλίδας

Σε εκδήλωση του Ομίλου Αθηνών «Ανατολικός» τον Ιούνιο, με σκοπό να βραβεύσει μια μαθήτριά από το Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας του Περιστερίου δίνοντάς της το βραβείο «Ρούλα Μαυρουλίδου», συμμετείχε ως προσκεκλημένος ομιλητής ο διακεκριμένος οφθαλμίατρος **Βλάσης Γρηγορόπουλος***.

Ο αμφιβληστροειδής είναι μια λεπτή μεμβράνη ευαίσθητη στο φως, όπως το φιλμ στη φωτογραφική μηχανή, και βρίσκεται στο πίσω μέρος του ματιού. Η ωχρά κηλίδα βρίσκεται στο κέντρο του αμφιβληστροειδή, εκεί όπου εστιάζει το φως. Είναι υπεύθυνη γι' αυτά που βλέπουμε ακριβώς μπροστά μας, για δραστηριότητες όπως γράψιμο, διάβασμα, οδήγηση, αναγνώριση προ-

αλλά όχι και της περιφερικής. Αυτό σημαίνει ότι όλοι οι ασθενείς με εκφύλιση ωχράς έχουν αρκετή όραση για να διατηρήσουν την ανεξαρτησία τους και να κινούνται στο χώρο με σχετική άνεση.

Στα πρώιμα στάδια της νόσου η κεντρική όραση μπορεί να είναι θολή ή παραμορφωμένη και τα αντικείμενα να έχουν περίεργο σχήμα και μέγεθος ενώ οι ευθείες γραμμές να εμφανίζονται παραμορφωμένες.

σώπων και για την αντίληψη των χρωμάτων.

Τα κύτταρα της ωχράς κηλίδας με την ηλικία αλλοιώνονται, παύουν να λειτουργούν φυσιολογικά και οδηγούν σε αυτό που λέμε *ηλικιακή εκφύλιση της ωχράς κηλίδας*. Οι εκφυλιστικές αλλοιώσεις στην ωχρά κηλίδα οδηγούν σε απώλεια της κεντρικής όρασης,

Στα προχωρημένα στάδια της νόσου θα έχετε συχνά μια σκοτεινή περιοχή στο κέντρο της όρασής σας. Αυτό κάνει πολύ δύσκολες δραστηριότητες όπως διάβασμα, γράψιμο και την αναγνώριση μικρών αντικειμένων και προσώπων.

Τύποι εκφύλισης της ωχράς κηλίδας

Η ξηρού τύπου εκφύλιση της ωχράς κηλίδας (εικόνα 1) είναι η πιο συχνή μορφή και παρατηρείται στο 85-90% των ανθρώπων με προχωρημένη εκφύλιση της ωχράς. Συνήθως δεν προκαλεί μεγάλη μείωση της όρασης ή η μείωση στην όραση εμφανίζεται αργά στη ζωή του ανθρώπου και προκαλείται από καταστροφή ή λέπτυνση των ιστών της ωχράς.

* Ο Βλάσης Γρηγορόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα και τελείωσε την Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ειδικεύτηκε στην Οφθαλμολογία στην Αγγλία και στην Πανεπιστημιακή Οφθαλμολογική Κλινική Αθηνών. Ακολούθησαν fellowships χειρουργικής υαλοειδούς-αμφιβληστροειδούς στο Cheltenham Hospital (Cheltenham, Αγγλία), St Thomas' Hospital και Moorfields Eye Hospital (Λονδίνο). Έχει δημοσιεύσει εργασίες σε διεθνή ιατρικά περιοδικά και έχει συμμετάσχει στη συγγραφή βιβλίων. Τώρα εργάζεται στο Νοσοκομείο «Ερρίκος Ντυνάν». Είναι γιος της Μαίρης Γρηγοροπούλου, μέλους του Σ.Ο. Αθηνών «Ανατολικός».

Η υγρού τύπου εκφύλιση της ωχράς κηλίδας (εικόνα 2) προκαλεί γρήγορη και μεγάλη μείωση οπτικής οξύτητας και παρατηρείται μόνο στο 10-15% των ανθρώπων με προχωρημένη εκφύλιση της ωχράς. Σε αυτή τη μορφή, για άγνωστους μέχρι στιγμής λόγους, αναπτύσσονται ανώμαλα αγγεία που περνούν κάτω από τον αμφιβληστροειδή και τον ανασκόνουν.

Θα χρειαστεί να γίνουν ορισμένες εξετάσεις όπως φλουροαγγειογραφία και Οπτική Τομογραφία Συνοχής (OCT) ώστε ο οφθαλμίατρος σας να δει τι ακριβώς συμβαίνει στην ωχρά σας και να αποφασίσει ποια είναι η καλύτερη θεραπεία για σας.

Θεραπεία

Η υγρού τύπου εκφύλιση ωχράς, αν διαγνωσθεί νωρίς, μπορεί να αντιμετωπισθεί με laser. Δυστυχώς στις περισσότερες περιπτώσεις η περιοχή της βλάβης είναι στο κέντρο της ωχράς και το συμβατικό laser δε μπορεί να χρησιμοποιηθεί γιατί η ουλή που δημιουργεί χειροτερεύει την κεντρική όραση. Στη φωτοδυναμική θεραπεία γίνεται στο χέρι μια ένεση με ένα φωτοευαίσθητο φάρμακο που πηγαίνει στα μάτια και μετά από λίγη ώρα ένα ειδικό laser εφαρμόζεται στο μάτι το οποίο ενεργοποιεί το φάρμακο και σταματά τη διαρροή των αγγείων. Η θεραπεία με laser δεν γίνεται για να βελτιώσει την όραση αλλά για να την εμποδίσει να γίνει χειρότερη.

Τα τελευταία χρόνια η θεραπεία εκλογής για την υγρού τύπου εκφύλιση της ωχράς κηλίδας είναι οι ενδοβόλβιες ενέσεις αντιαγγειογενετικών φαρμάκων. Οι ουσίες αυτές, οι οποίες αναστέλλουν τα ανώμαλα αγγεία μέσα στο μάτι, είναι σε θέση να σταματήσουν την εξέλιξη της πάθησης αλλά και να βελτιώσουν την όραση. Δεν υπάρχει προς το παρόν θεραπεία για την ξηρού τύπου εκφύλιση της ωχράς. Υπάρχουν πολλών ειδών βοηθήματα χαμηλής όρασης, τα οποία μπορείτε να προμηθευτείτε (ειδικά γυαλιά, μεγεθυντικοί φακοί, κλειστά κυκλώματα τηλεόρασης, ηλεκτρονικοί υπολογιστές που μεγεθύνουν τα αντικείμενα ή μεγαλώνουν το οπτικό πεδίο του ασθενούς). Τέλος, υπάρχουν σε εξέλιξη παγκοσμίως πολλά ερευνητικά προγράμματα που έχουν στόχο τα αίτια και τη θεραπεία μιας νόσου που αποτελεί τη συχνότερη αιτία τύφλωσης της σύγχρονης εποχής.

Η επιστήμη της οινολογίας

Με δεδομένο ότι είμαστε στην εποχή του τρύγου και της οινοποίησης, ο Όμιλος Πατρών «Δανιηλίδς», με πρόνομο να έχει Πρόεδρο ειδική χημικό-οινολόγο, έστειλε για καταχώρηση στο περιοδικό μας σχετικό άρθρο.

Το στοιχείο στο οποίο βασίζεται η επιστήμη της Οινολογίας είναι **ΤΟ ΚΡΑΣΙ**.

Επειδή επί σειρά ετών η υπογράφουσα είχε την τύχη να υπηρετήσει την εν λόγω επιστήμη, παραθέτει ένα συνοπτικό κείμενο, που έχει σχέση, ένεκα εποχής, με το αμπέλι, το σταφύλι και το κρασί.

Όντως η πιο σημαντική στιγμή του χρόνου για τη δουλειά των αμπελοφυτών και των οινοποιών είναι αναμφισβήτητη αυτή της ωρίμανσης και του τρύγου του σταφυλιού, είναι αυτή που οι ρόγες έχουν αποκτήσει το επιθυμητό χρώμα και άρωμα, καθώς και την κατάλληλη αναλογία σακχάρων και οξέων. Πρόκειται για την «τεχνολογική ωριμότητα» που αντιστοιχεί στη στιγμή κατά την οποία το σταφύλι μιας ποικιλίας δίνει γλεύκος με κατάλληλη χημική σύσταση για τον τύπο κρασιού που πρόκειται να παραχθεί.

Όλα αυτά διαπιστώνονται από τους ελέγχους που γίνονται σε αντιπροσωπευτικά δείγματα, κατά την περίοδο της ωρίμανσης και του τρύγου του σταφυλιού. Όσο ο τρύγος διαρκεί, τα σταφύλια συλλέγονται προσεκτικά, με τα χέρια (όπως γίνεται σχεδόν παντού στην Ελλάδα) ή μηχανικά και μεταφέρονται στο οινοποιείο χωρίς χρονοτριβή.

Πρέπει να φθάσουν όσο το δυνατό συντομότερα και ακαταπόνητα στον τόπο παραλαβής τους, αφού έτσι διασφαλίζεται η ποιότητα του κρασιού που θα παραχθεί.

Απόσταγμα γνώσης και εμπειρίας αιώνων.

Το αμπέλι μαζί με το σταφύλι και τα παράγωγά του ήταν γνωστά ακόμη από την παλαιολιθική εποχή. Κατά την μυθολογία, ο Στάφυλος ήταν γιος του Διονύσου και της Αριάδ-